

kongresy, konference, kursy

INTERNATIONAL CONGRESS ON SCHIZOPHRENIA RESEARCH

28. 3.–1. 4. 2015, COLORADO SPRINGS, USA

Díky cestovnímu grantu ČNPS jsem se mohl zúčastnit kongresu zaměřeného na výzkum schizofrenie. Celkově byla témata dělena do následujících okruhů: kognitivní trakt, prodromy, dále animální studie, biomarkery, klinická neurochemie, neuropsychologie, diagnostika/fenomenologie, vedlejší účinky a otázky zdravotní péče, epidemiologie, funkční kapacita a psychosociální výsledky léčby, genetika, neurozobrazovací témata, neuropatologie, terapie. Dohromady zazněly stovky přednášek, nehledě na vývěsková sdělení. Paralelně běželo dvakrát denně sedm symposií, každé o 10 přednáškách. Vyjímám ta nejzajímavější z nich.

Řada příspěvků byla věnována kognitivní rehabilitaci. Cella et al. prokázali pozitivní efekt na negativní symptomy, zejména na poruchy chování.

Guimond a Lepage studovali trénink pacientů v tvoření paměťových strategií. Tento jim pomáhá zlepšovat narušené paměťové procesy a má signifikantní vliv na celkový paměťový výkon.

Hargreaves et al. se opět zaměřili na CRT (cognitive remediation therapy), specificky na trénink pracovní paměti. CRT zlepšila epizodickou paměť u pacientů s psychózou; tato složka paměti je u psychotických pacientů nejvíce postižena.

Ho et al. se zabývali „theory of mind“ (schopnost porozumění duševním stavům ostatních lidí). Tato schopnost je u pacientů s FES (first episode schizophrenia) a jejich zdravých sourozenců (zde v menší míře) narušena. Menší deficit ToM u sourozenců může být vysvětlen jako trait marker, který ukazuje na jejich genetickou dispozici k onemocnění schizofrenií.

Renders et al. studovali UHR (Ultra High Risk) pacienty a našli u nich narušení sociální percepce a dovedností v oblasti ToM ve srovnání se zdravými kontrolami. U těchto jedinců to může odrážet obtíže v porozumění narážkám při konverzaci, posouzení záměrů, přesvědčení a pocitů ostatních. To může přispívat k deficitu v sociálním fungování u pacientů s UHR.

Kahn et al. našli u pacientů s relativním poklesem IQ v průběhu času také výraznější úbytek mozkové tkáně ve srovnání s pacienty, u nichž nedošlo ke kognitivnímu úbytku v průběhu prvních let nemoci. Tato podskupina tedy může být odlišná jak klinicky, tak i geneticky.

Bellon et al. v zajímavém sdělení popsali schopnost trvalé transdiferenciace monocytů v buňky podobné neuronům, které připomínají lidské neurony v průběhu vývoje a také exprimují časné neuronální markery. Tyto buňky replikují strukturální odpovědi nacházené u neuronů a připomínají nálezy z mozků pacientů se schizofrenií.

Lehrer et al. referovali o své studii sledující vztah vyššího věku rodičů a rizika pro BP (bipolární porucha). Pozitivní asociace byla nalezena u BP pacientů s výskytem psychózy v historii, ale ne u BP pacientů bez psychózy. S vědomím známého vztahu vyššího věku rodičů a rizika schizofrenie tyto výsledky ukazují na fenotypální expresi vyššího věku rodičů na psychózu jako takovou v oblasti Sz-BP spektra.

Webb et al., obdobně jako jiní, zkoumali subjekty v CHR (Clinical High Risk) pro rozvoj psychózy. Tento syndrom je pluripotentní s ohledem na možnou konverzi do psychózy vs. persistenci syndromu vs. remise. Non-psychotická onemocnění nevznikla v průběhu sledování této skupiny častěji než u non-CHR pacientů. Naopak psychóza byla relativně specifická jako výsledek vývoje CHR pacientů.

Mizrahi předkládal výsledky, které ukazují na změněnou dopaminovou stresovou reaktivitu u UHR pacientů bez abúzu kanabisu i s abúzem. Nálezy nepodporují hypotézu zkřížené senzitivace, která předpokládá vyšší dopaminergní reaktivitu na stres u UHR pacientů s abúzem kanabisu. To může mít významné teoretické i klinické dopady týkající se úsilí zamezit nebo oddálit relapsy nebo konverze do psychózy u UHR jedinců.

Agid et al. ve své studii prokázali sníženou odpověď na antipsychotickou medikaci u druhé epizody. Schizofrenie je v poslední době popisována jako neurovývojové onemocnění, současná platnost neurodegenerativní teorie je ale možná, přinejmenším u pacientů s vyšším výskytem relapsů.

České zastoupení na konferenci tvořily 3 práce brněnských autorů (Dluhoš et al., Kašpárek et al., Zemánková et al.), 1 práce z NUDZ (Zaytseva et al.) a 1 práce z LF a FN Ostrava (Hýža et al.)

Zpracoval MUDr. Martin Hýža